

Hoe regel je de aanvraag van een blindengeleidehond?

Foto: Ron Baltus

Heb je een visuele beperking en wil je je mobiliteit verbeteren? Dan kun je een geleidehond als hulpmiddel overwegen. In deze folder lees je wat je moet weten over het traject van de aanvraag, voorwaarden, verwachtingen en bijbehorende trainingen.

Oogvereniging

Bartiméus:

De geleidehond

Een geleidehond is een zeer goed getrainde hond om mensen met een visuele beperking te begeleiden op weg naar bijvoorbeeld werk, familie of bij het doen van boodschappen.

Wat kan een geleidehond allemaal?

Een geleidehond kan zorgen voor meer zelfstandigheid bij je mobiliteit. De hond ontwijkt obstakels en loopt meer in vloeiende looplijnen dan je mogelijk gewend bent met het lopen met je taststok. Een hond kan hoogteverschillen aangeven zodat je weet wanneer er een stoeprand aankomt. Ook kan een hond opdrachten uitvoeren om je te ondersteunen bij het vinden van bijvoorbeeld een zebrapad, paal, deur of balie.

Wat kan een geleidehond niet?

Een hond kan in oversteeksituaties geen snelheid van en afstand tot naderend verkeer inschatten. Het bepalen van een veilige oversteekplek en het moment van oversteken is de verantwoordelijkheid van de gebruiker. Een hond kent aanvankelijk, zonder training met de baas, geen routes. Hij heeft op het juiste moment aanwijzingen nodig om de goede afslagen te kiezen en de gewenste routes te lopen naar de diverse eindbestemmingen.

Traject aanvraag geleidehond

De aanvraag van een geleidehond bestaat uit twee trajecten. Een traject bij de revalidatie instelling en een bij de hondenschool. Deze trajecten grijpen in elkaar en worden deels gezamenlijk uitgevoerd. Altijd in overleg met jou.

Stap 1: Contact met de revalidatie instelling opnemen

Na een intakegesprek en een oogheelkundig onderzoek wordt samen met jou, door een mobiliteitsinstructeur onderzocht wat de mobiliteitsvraag is en hoe deze het beste beantwoord kan worden. De training die volgt kan met (tast)stok en/of simulatie hond (Dogsim) gedaan worden. Als een geleidehond een goede oplossing zou kunnen zijn, wordt een positieve medische indicatie afgegeven. Dan kan ook het traject bij de hondenschool worden gestart. In sommige situaties kan deze stap worden overgeslagen, als het een vervanging van een eerdere geleidehond betreft.

Foto: Petri Bakker

Stap 2: Een keuze maken voor een hondenschool

Je gaat jezelf oriënteren op de verschillende geleidehondenscholen die er zijn. Maak kennis met hen via telefonisch contact, open dagen of een bezoek aan de hondenschool. Uiteindelijk maak je een definitieve keuze voor één van de geleidehondenscholen.

Stap 3: Huisbezoek, indicatiestelling en behandelplan

Er wordt een gezamenlijk huisbezoek gepland met de hondenschool en de revalidatie instelling. Tijdens dit bezoek beoordeelt de hondenschool de benodigde vaardigheden, thuissituatie en leefomgeving. Na dit bezoek bepaalt de hondenschool of een positieve indicatie afgegeven kan worden. De hondenschool vindt misschien nog dat er extra training nodig is, voordat zij de indicatie afgeven. Of dat bijvoorbeeld de woon- of leefomgeving voor de hond nog aangepast moet worden. Daarna wordt in gezamenlijkheid met de cliënt, de hondenschool en revalidatie instelling een behandelplan opgesteld. In het behandelplan staan de gezamenlijk afgestemde doelen voor de training. Om in aanmerking te komen voor een geleidehond via je zorgverzekering, moeten indicaties van zowel de hondenschool als de revalidatie instelling positief zijn. De zorgverzekeraar geeft het uiteindelijke akkoord voor de financiering van de hond.

Stap 4: Training door de instelling

De training van de te lopen routes wordt verzorgd door de revalidatie instelling. Er wordt getraind op oriëntatievaardigheden en route kennis. Je leert deze vaardigheden met een Dogsim, dus nog zonder hond. Er kan op verschillende momenten overleg plaatsvinden met de hondenschool om praktijksituaties te bespreken en zo nodig de training bij te stellen. Tijdens deze trainingsperiode verdiep jij je in hondengedrag, communicatie en verzorging. Deze informatie ontvang je van de hondenschool.

Stap 5: Aflevering geleidehond

Als je mobiliteitsvaardigheden op orde zijn en er een match is gevonden met een getrainde hond, vindt de aflevering van de hond plaats door de hondenschool. De hondenschool traint jou als baas, samen met de hond, op de geoefende routes. Ook word je verder wegwijs gemaakt in alle aspecten van de verzorging van de hond, zoals gedrag, voeding en verzorging.

Stap 6: Nazorg

Het aanvraagtraject door de revalidatie instelling wordt na plaatsing van de hond afgesloten. Als gebruiker blijf je in contact met de hondenschool. Minimaal 1x per jaar is er een nazorgmoment met de hondenschool om het gebruik en welzijn van de hond te monitoren.

Voorwaarden

Om in aanmerking te komen voor een geleidehond voldoe je aan een aantal voorwaarden.

De hondenschool let op de volgende aspecten

- Er is voldoende dagelijks werkaanbod voor de geleidehond.
- Je kunt je oriënteren op de route.
- Je bent in staat en bereid om te voorzien in de behoeften van de hond.
- Het welzijn en de veiligheid van de hond en de combinatie hond/baas zijn gewaarborgd.
- De hond is ook welkom in jouw directe omgeving (gezin, school, werk).

Aandachtspunten van de revalidatie instelling

- Een geleidehond vergroot jouw mobiliteit, veiligheid en zelfstandigheid en heeft een meerwaarde boven het gebruik van een taststok.
- Er is voldoende dagelijks werkaanbod voor de geleidehond.
- Jij kunt je ruimtelijk en op de route oriënteren, met name op de routes die zelfstandig met de geleidehond gelopen gaan worden.
- Je hebt een dusdanig lage gezichtsscherpte en/of klein gezichtsveld dat obstakels en oriëntatiepunten niet of zeer moeizaam worden waargenomen.
- Als je nog een klein beetje kunt zien, hoeft dit niet altijd een belemmering te zijn voor het lopen met een geleidehond. Het is dan wel belangrijk dat je de hond aanstuurt met commando's en volgt. Je stuurt dan niet zelf met de beugel bij, bijvoorbeeld omdat je een laaghangende tak op je pad waarneemt.

Tot slot

Het is goed om te beseffen dat er een levend dier in huis bij komt. Een dier dat uitgelaten moet worden, wil spelen met soortgenoten, ziek kan worden en aandacht en liefde nodig heeft. Niet bij iedere persoon, visusbeperking of hulpvraag past een hond. Krijg dus een goed beeld van de voor- en nadelen van een geleidehond om een bewuste keuze te kunnen maken, voor je het traject ingaat. Wil je meer weten? Laat je dan goed informeren door je mobiliteitsinstructeur, de hondenschool en de geleidehond gebruikersgroep van de Oogvereniging.

Convenant

Deze folder is afgeleid van het convenant Samenwerking bij het aanvraagtraject blindengeleidehonden. Hierin staan de verantwoordelijkheden en taakverdeling bij het traject van aanvraag, training en levering. Het hele convenant is op te vragen bij een van de betrokken partijen.

Betrokken Partijen

Hondenscholen:

- Gaus Assistentiehonden
gausassistentiehonden.nl
- Geleidehondenschool Herman Jansen
www.geleidehondentrainer.nl
- KNGF Geleidehonden
www.geleidehond.nl
- Stichting DCN geleidehonden
www.guidedog.nl

Revalidatiecentra:

- Bartiméus
www.bartimeus.nl
- Koninklijke Visio
www.visio.org
- Kenniscentrum - Koninklijke Kentalis (unit Doofblindheid)
www.kentalis.nl

Gebruikers:

- Oogvereniging
www.oogvereniging.nl

Foto: Herman Jansen